

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. I. Statuitur prima conclusio, & ostenditur præsentiam realem &
physicam futurorum contingentium in æternitate, necessariam esse ut
Deus habeat invariabilem de illis scientiam

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

§. I.

Statuitur prima conclusio, & ostenditur presentiam realem & physicam futurorum contingentium in aeternitate, necessariam esse, ut Deus habeat invariabilem de illis scientiam.

Dico primò: realem & physicam futurorum contingentium in aeternitate presentiam, necessariam requiri, ut Deus habeat invariabilem de illis noticiam.

260 Probatu primò ex Scriptura: dicitur enim Ecclesiastici 19. *Opera omnis carnis coram illo: à saeculo & usque in saeculum respicit, & nihil est mirabile in conspectu eius.* Quibus verbis Scriptura reddens rationem, quare nihil sit novum, nec mirabile in conspectu Dei, non aliam assignat, quam quia à saeculo & usque in saeculum respicit, id est quia videt omnia ut sibi presentia in sua aeternitate.

261 Probatu secundò ex D. Thomae hic art. 15. ad 2. ubi sic habet: *Si aliquid esset quod prius Deus non scivisset, & postea sciret, esset ejus scientia variabilis: Sed hoc esse non potest, quia quidquid est vel potest esse secundum aliquod tempus, Deus in aeterno suo scit.* Quibus verbis reducitur invariabilitatem divinae scientiae respectu futurorum contingentium, in presentiam quam habent in aeternitate.

262 Probatu tertio: Sicut voluntas Dei mutaretur, si aliquid inciperet velle quod prius non volebat, ut docet D. Thomas infra quaest. 19. art. 7. ita & variaretur ejus scientia, si inciperet videre aliquid ut sibi praesens, quod antea non videbat: At seclusa praesentia rerum in aeternitate, Deus inciperet in tempore videre res ut sibi praesentes, quas ab aeterno videret tantum ut sibi futuras; & haberet hoc iudicium de Antichristo v.g. Antichristus mihi est futurus, sed ego habebō illum aliquando praesentem: Ergo seclusa praesentia rerum in aeternitate, scientia divina, respectu futurorum, esset mutabilis & variabilis.

263 Confirmatur: illa scientia est variabilis, quae potest transire de abstractiva in intuitivam, & rursus redire de intuitiva in abstractivam: At seclusa praesentia futurorum in aeternitate, scientia Dei hoc haberet: Ergo mutabilis esset. Major constat, Minor probatur. In hoc distinguitur notitia intuitiva ab abstractiva, quod prima terminatur ad objectum, ut realiter praesens & existens, secunda vero abstrahit ab ejus praesentia & existentia, ut ostendimus §. sequenti: At seclusa praesentia reali & physica futurorum in aeternitate, divina scientia ab aeterno terminabitur ad illa ut futura, & postea in tempore, quando actu existent, videbit illa ut praesentia & existentia; & rursus quando desinent & amplius non erunt, cognoscat illa ut praeterita, & amplius non existentia: Ergo divina cognitio transibit de abstractiva in intuitivam, & rursus de intuitiva redibit in abstractivam; quod sine ejus mutatione fieri nequit. Unde Augustinus libro 1. quaestionum ad Simplicianum sic discurre: *Si autem sicut in ordine temporalium creaturarum, ita & apud eum nondum sunt quae futura sunt, sed ea praesentis scientiam, ergo ea sentis: uno quidem modo, secundum futurorum praesentiam; alio vero modo, secundum praesentium scientiam: aliquid ergo temporaliter accidit scientiae Dei, quod absurdissimum atque falsissimum est.* Quibus verbis aperte declarat, quod si res sint Deo futurae, sicut nobis, necha-

A beat illas sibi praesentes in mensura suae aeternitatis; ejus scientia erit mutabilis, & in eo erit praesentia futurorum, sicut & notitia praesentium, illeque bis cognosceret idem objectum; primò notitiā abstractivā, quando illud erit futurum; deinde cognitiōem intuitivā, quando erit praesens & existens; quod tanquam falsissimum & absurdissimum rejicit.

Dices, Non esse inconveniens quòd in scientia Dei varietur denominatio videntis, sicut variatur in illo denominatio Domini, & Creatoris, & in Verbo Divino denominatio uniti respectu humanitatis.

Sed hæc responsio efficaciter impugnari potest ex doctrina quam tradit D. Thomas hic art. 15. ad 1. ubi statuit hoc discrimen inter denominationes vel respectus rationis, qui possunt competere Deo in ordine ad creaturas; quod illi qui fundantur in actione transeunte & terminantur ad creaturas, prout sunt in seipis, ut denominatio, vel relatio Creatoris, Domini, & similes, possunt Deo de novo advenire, sine ejus mutatione, per solam mutationem creaturae, & positionem termini extrinseci: alia vero quae fundantur in actione immanente, & quae consequuntur creaturas ut sunt in Deo; ut est denominatio scientis, volentis, praedestinantis &c. non possunt de novo advenire Deo, sine ejus mutatione. Unde idem S. Doctor supra citatus, docet quòd voluntas Dei mutaretur, si inciperet aliquid velle quod prius non volebat.

§. II.

Statuitur secunda conclusio, & ostenditur realem & physicam futurorum contingentium in aeternitate presentiam, necessariam requiri, ut Deus de illis habeat noticiam intuitivam.

Dico secundò: Realis & physica futurorum contingentium in aeternitate presentia, est necessaria, ut cognitio divina ad illa terminata, obtineat rationem intuitionis.

Probatu primò ex D. Thomae, qui variis in locis articulo precedenti relatis, docet ideo futura videri à Deo, quia sunt ejus aeternitati praesentia; quod non posse intelligi de praesentia pure objectiva & intentionali, patet ex aliis ejusdem S. Doctoris testimoniis, probatione sequenti adducendis.

Probatu ergo secundò conclusio ratione fundamentalis, quae sic potest breviter proponi Ad noticiam intuitivam non sufficit quod terminetur ad rem objective & intentionaliter praesentem intellectui, sed requiritur necessarò quod terminetur ad objectum physicè & realiter praesens & existens in aliqua duratione: At futura ab aeterno in propria duratione non existunt, nec sunt praesentia: Ergo ut terminent ab aeterno noticiam intuitivam, necesse est quod ab aeterno existant & sint praesentia in mensura aeternitatis. Minor est certa de fide, quae docet res omnes fuisse creatas in tempore, & nullam creaturam in propria duratione & mensura exstere ab aeterno. Major vero in qua est difficultas, probatur primò ex D. Thomae quaest. 3. de verit. art. 3. ad 8. ubi ait quod *Visto addit supra simplicem cognitionem aliquid extra genus notitiae, quod est existentiae rei: Sed hoc non potest intelligi, nisi de existentia reali & physica; objectiva enim & intentionalis, cum sit tantum in intellectu cognoscentis, non est extra genus notitiae: Ergo de ratione notitiae*

not in Bibli
otheca